

REDAKTÖR

BIRGITTA ÖSTLING
0920 -26 28 09
E-post: kulturen@nsd.se

Eric Idle. FOTO: MATT SAYLES

Idle säger nej till 50-årsfirande

Monty Python-medlemmen Eric Idle säger att det inte kommer att bli något firande nästa år när humorgruppen firar 50 år. – Absolut inte, det finns inget skäl till att vi skulle göra det, säger han. Komikern har precis släppt sina memoarer, "Always look on the bright side of life" och det är under en av intervjuerna inför boksläppet som Idle förklarar att det inte kommer på fråga att återförening det gamla gänget för kanske sista gången.

Sedan gruppens sista film "Meaning of life" från 1983 så har medlemmarna uppmärksammat både 20-, 30- och 40-årsjubileet i någon form, även om det första firandet 1989 grundades av att medlemmen Graham Chapman avled kvällen före. Nu har Terry Jones, gruppens ständiga regissör, insjuknat i demens, vilket kan vara en av anledningarna till att jubileet inte blir av. (TT)

KULTUR

Regissören Michaela Granit står för regin och Karin Lind för scenografi och kostym i "Den stora elden" som har premiär på Norrbottensteatern på lördag.

"Berättelsen kan spegla oron, men den ger också hopp, säger Michaela Granit om föreställningen.

FOTO: PAR BACKSTRÖM / FRILANS

Brännande aktuellt på teaterscenen

Orättvisor och maktförhållanden. Förändring, torka och förödande eld. Pjäsen "Den stora elden" har blivit skrämmande aktuell.

Den tyske dramatiker Roland Schimmelpfennigs pjäs "Den stora elden" har Skandinavienpremiär på Norrbottensteatern i helgen.

Två byar, med en bäck och en bro emellan, står i centrum för handlingen. När den ena byn drabbas av olyckor

lever den andra vidare i högönsklig välmåga.

Föreställningen Inramas av olika ljud- och ljuseffekter och det är mycket teknik som ska källa, men regissören Michaela Granit är inte orolig:

– Jag lutar på tekniken, den ska fungera och alla ska känna sig trygga. Formen får aldrig vara läsand, utan frigörande. Och det är texten som återkommer, det är berättelsen som här pjäsen.

Hon och scenografin Karin Lind har samarbetat i 15 år och i många produktioner. Det började på Judiska teatern i Stockholm, sedan har de jobbat ihop på bland annat Stadsteatern, Dramaten, och på Riksteatern i Norge, Sverige och Finland.

– Att vi funkade så fint ihop tror jag beror på att vi båda kommer från bilden. Jag har hållit på med måleri tidigare och Karin är konstnär och skulptör. Rörelsen har alltid funnits med i mitt sätt att tänka kring teater och skådespeleri, och en fin rumslig gestaltning skapar rörelse.

Karin skapar rum som öppnar mig.

I Karin Linds scenografi finns bland annat aluminium som skådespelarna målar på. Ljuset och ljusspeg-

lingen spelar också en viktig roll.

– Jag blev fascinerad av texten, precis som Michaela. När man läser den är den som ett vattenfall. Det är ju berättelsen som är så fantastisk i det här, säger Karin Lind.

Michaela Granit beskriver föreställningen som ett koreografiskt verk. Att de fyra skådespelarna är i ständig rörelse har också påverkat utformningen av scenrummet, berättar Karin Lind.

– Scenografin är också gjord för skådespelarna, så att berättelsen och koreografin flyter.

"Den stora elden" handlar om vikten av att lyssna på varandra och hur världen kan förändras, och berör aktuella ämnen som klimathotet och flyktingkrisen. Den visar också hur naturkatastrofer präglar människors liv, och blev kusligt aktuell med sommarens torka och bränder på nära håll. Pjäsen hade urpremiär i Tyskland 2017,

långt innan årets rekord-sommar.

– Klimatet har ju länge varit en aktuell fråga, men när elden kom hit till vårt välbärgade Sverige fick klimatångesten och oron en större betydelse, säger Michaela Granit.

– Vad händer om det blir ännu värre och vi måste fly från vårt land? Den här berättelsen kan spegla oron och ge röst för den. Men den ger också hopp.

Birgitta Östling
birgitta.ostling@nsd.se

Skådespelarna Olof Yassin, Nora Bredefeldt och Maja Runberg är i rörelse under stora delar av föreställningen.

Titta till vänster, titta till höger, titta till vänster – sen går man över. Så sjöng vi oss fram vid övergångsställen i min barndom. Ramsan borde sjungas igen, av dem som stirrar sig blinda på högerextremismen, skriver Pelle Lindblom.

Glöm inte

Skrämmande och hett i premiären

KULTUR "Den stora elden" har Skandinavienpremiär på Norrbottensteatern på lördagen. Pjäsen skrevs 2017 men är högaktuell i dag. "När elden kom hit till Sverige i somras fick klimatångesten och oron en större betydelse, säger regissören Michaela Granit. **SIDORNA 26-27**

Där kan vi i modern tid se en rörelse som också ägnar sig åt identitetspolitik. Som kräver särbehandling för vissa specifika och utvalda grupper i samhället, i Sverige ofta med fokus på kön och det som fått benämningen sociala konstruktioner.

Kritikerna menar att det i princip är samma typ av spel som pågår här, samma mynt som snurras. Bara åt ett annat håll. Och att utgången, om idéerna spelas fullt ut, riskerar att bli lika katastrofal som extremhögerns.

Här kommer alltså historielösheten in som Douglas Murray hänvisar till, oviljan att se kommunismens katastrofala följder under 1900-talet.

Den neomarxistiska idélära som växer fram pekar alltså gärna fingrar åt nazismen, men glömmar lätt Stalins sovjetiska läger som berövade miljontals livet. Eller vilken mänsklig katastrof Maos kulturrevolution ledde till. Eller Pol Pots utrensningar i Kambodja där regimen dödade miljoner av sina egna medborgare.

Man måste alltså kunna ha två idéer i huvudet samtidigt, då stupet är lika stort på båda sidor om ismerna. Den västerländska traditionen med demokrati, tanke- och yttrandefrihet tycks vara det enda vaccinet som kan hålla extremrörelsern strängt. Därför är exempelvis pressfriheten fundamental. Men då måste debatten också vara öppen, utan åsiktskorridorer. Politisk korrekthet kan inte vara ledstjärnan. Det tyckte inte ens Marx var en särskilt god idé.

Man måste alltså kunna ha två idéer i huvudet samtidigt, då stupet är lika stort på båda sidor om ismerna.